

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалност „ФИЛОСОФИЯ“

ОНС „Доктор“

Докторска програма „СЪВРЕМЕННИ ФИЛОСОФСКИ ТЕОРИИ“

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМАТА

Специалност „Философия“ предлага програма за обучение на докторанти в образователната и научна степен „Доктор“ в научната специалност „Съвременни философски теории“. Програмата е предназначена за магистри, които са завършили философия, но също така и широк кръг хуманитарни специалности. В определени области и проекции тя е подходяща и за студенти от природо-научните специалности.

Програмата цели развитие на иновативно теоретичното мислене, подплатено с богата историкофилософска култура.

Използват се съвременни изследователски подходи, методи и форми на философстване. Чрез обучението се осигурява разширяване на фундаменталната теоретико-професионална подготовка чрез разработване на дисертационен труд по основополагащ или приложен проблем за науката и обществената практика в съответствие с високите съвременни изисквания и необходимостта от непосредствено обвързване на научната теория с духовните предизвикателства на епохата.

Целта на философската колегия в ЮЗУ е да утвърди докторантурата като основна форма за организирана подготовка на висококвалифицирани кадри в областта на съвременните философски теории. В духа на изискванията на Болонския процес преподавателите от Философския факултет последователно работят за задълбочено усвояване от страна на докторантите на систематизирани знания в областта на съвременната философия и за овладяване на основните умения и методи за самостоятелни научни изследвания. Акцентът при обучението на докторанти се поставя и върху изграждането на способности за критическо философстване, оценяване и синтез на новите глобалистки и постмодерни идеи, интерпретации и подходи във философските изследвания. Внимание се отделя на формирането на докторантите като млади учени, притежаващи способността свободно да комуникират с колеги от професионалната общност, както и с по-широка аудитория.

2. ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Целта на докторантурата по научната специалност „Съвременни философски теории“ е да бъдат подготвени висококвалифицирани и с достатъчен научен потенциал кадри, които със знания и научно-изследователски умения да допринасят за развитието на духовността в България.

Докторантите се подготвят за работа с класически текстове. Тяхната практика е теоретичното изследване. Формирането на иновативно мислене е основен приоритет на програмата.

Защитили докторска степен могат да се реализират в много области на съвременния живот у нас и чужбина: наука, образование, културна сфера, управленски дейности, проектна дейност и мн. др.

3. ОБЩА КВАЛИФИКАЦИЯ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

Спецификата на предлаганата докторска програма се състои в акцента върху херменевтичната, феноменологичната и екзистенциалната определеност на съвременното философско мислене. Вярно е, че за Съвременните философски теории има различни разбирания, както и че към тях има различни подходи. Най-общо те биха могли да се специфицират като утвърдените и евристични методи на изследване: екзистенциализъм, персонализъм, философия на езика, философия на науката, постмодернизъм и др.

4. УСВОЕНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ СЪГЛАСНО НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА

4.1. Знания (теоретически и/или фактологически)

Докторантите, завършили докторската програма по „Съвременни философски теории“, трябва да притежават систематизирани знания в областта на историко-философското развитие и прилагане на критичен анализ. Да са овладели методи, свързани с реализацията на научно изследване по философия. Придобиване на знания на най-високо равнище в областта на философията, както и в близки хуманитарни области, да притежават способност за разширяване и проблематично изменение на съществуващи знания в областта на философията и в други близки научни области.

4.2. Умения (познавателни и/или практически)

Умение за осъществяване на интердисциплинарна методология за изследване в областта на хуманитаристиката. Докторантите, завършили докторската програма по „Съвременни философски теории“, трябва да умеят да осъществяват критични изследвания и свободно да боравят с философската трансцендентално-логическа, херменевтична и феноменологична методология. Да притежават умения за разширяване и преодоляване на критични проблеми в областта на проучването, както и да се развиват иновативни теоретични решения.

4.3. Самостоятелност и отговорност

Докторантите в програмата трябва да създават и интегрират нови знания чрез самостоятелност на изследването, както и да разширяват обхвата на философската теоретизация чрез адаптация в актуалната проблематика. Да притежават самостоятелна преценка за постигнатите резултати от изследваната философска проблематика. Да притежават способност за адаптация в съвременния изследователски процес.

4.4. Компетентност за учене

Докторантите в програмата трябва да покажат капацитет за систематично философско придобиване на знания и тяхното осмисляне и разбиране. Да показват компетенции в разбирането за научно изследване, публикационна активност и ориентация в съвременните библиографски и наукометрични системи.

4.5. Комуникативни и социални компетентности

Докторантите трябва да демонстрират компетенции за концептуализация и осъществяване на проекти за нови знания, както и прилагане и разбиране на най-модерните теоретични достижения с областта на философското знание. Да притежава езикова компетентност, която да позволява свободния обмен на теоретичен материал и разпространение на идеи.

4.6. Професионални компетентности

Докторантите в програмата по „Съвременни философски теории“ трябва да разбират в детайли техниките за прилагане на научно и академично изследване. Да има компетентна преценка по сложни въпроси в областта на философията, дори и в отсъствието на пълни данни. Да представя систематично идеите си и да извежда и проблематизира философски концепти пред специалисти и неспециалисти в областта. Да притежават способност да продължава изследванията си в съответната философска област на по-сложни концептуални равнища като допринася за развитието на нови идеи и теоретични методи.

5. СФЕРИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Придобилите ОНС „доктор“ по „Съвременни философски теории“ имат следните възможности за професионална реализация:

В системата на Министерство на образованието, младежта и науката:

Специалисти по обществени науки и религиозни специалисти

изследовател в структурите на висшето образование

преподавател във висше училище;

експерт към регионалните инспекторати по образование и култура по въпросите, свързани с хуманитарното образование и формите на неговото социално приложение;

експерт в общински отдел „Образование“;

консултант и организатор на социални и културни дейности в неправителствени и

благотворителни организации и в системата на непрекъснатото образование;
аналитичен специалист в образованието като изследовател в областта на философията и гражданското образование.

В системата на Министерство на труда и социалната политика като:
експерт в общинските комисии за образование и култура и към общинските дирекции.

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които завършилите ОНС „доктор“ по „История на философията“ могат да заемат са:

- единична група 2310 – Преподаватели във висши училища;
- единична група 1223 – Ръководители на научноизследователска и развойна дейност;
- единична група 1345 – Ръководители в образованието;
- единична група 3435 – Други приложни специалисти в областта на изкуството и културата.

СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Форма на подготовка и реализация			Форма на признаване
		КРЕДИТИ	ХОРАРИУМ	лекции, семинари, лабораторни упражнения, самостоятелна подготовка, консултации, участие. ДРУГО	изпит, текуща оценка, събеседване, сертификат, отчет, протокол, заверка, друго
I. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ					
1.	Съвременни философски теории	13.0	300	30 аз / 270 сп	I-III/ изпит
2.	Проблематизирана философска теоретизация	13.0	300	30 аз / 270 сп	I-III/ изпит
3.	Подготовка и управление на проекти	3.0	240	30 аз / 210 сп	X-XII/ изпит
4.	Английски език	4.0	240	30 аз / 210 сп	VII-IX/ изпит
5.	Избираема дисциплина*	12.0	270	30 аз / 240 сп	IV-VI/ изпит
ОБЩО :		45	1,350		
II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ					
1.	Проект за дисертация	9.0	270	Консултации самостоятелна подготовка	VII-IX/ събеседване
2.	Проучване и реферирание на литература	10.0	300	самостоятелна подготовка	I-III/ събеседване
3.	Консултации за формулиране на проблемно поле на изследване	8.0	240	Консултации самостоятелна подготовка	I-III/ събеседване
4.	Формиране на докторска теза	8.0	240	Консултации самостоятелна подготовка	I-III/ събеседване
5.	Участие в научни форуми	20.0	600	участие	I-XII/ сертификат/ отчет
6.	Участие в проекти	18.0	540	участие	I-XII/ сертификат/ отчет

7.	Публикации* (1 в издания реферирани и индексирани в световни бази данни или 3 в нереферирани издания с научно рецензиране)	30.0	900	самостоятелна подготовка / консултации	I-XII/ публикация
8.	Участие в постоянен научен семинар към катедра / научен център	16.0	480	участие	VII-IX/ отчет / доклад
ОБЩО :		119	3,570		
III. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ					
1.	Провеждане на семинарни занятия	5.0	150	семинари	VII-IX/ отчет, протокол
2.	Рецензии на дипломни работи	2.0	60	рецензия	X-XII/ отчет, протокол
3.	Проверка на писмени работи	1.0	30	рецензия	IV-VI/ отчет, протокол
ОБЩО :		8	240		
IV. ДРУГИ					
1.	Участие в катедрени заседания	2.0	60	участие	X-XII/ отчет, протокол
2.	Участие в организационни комитети за провеждане на конференции, кръгли маси и други научни форуми	4.0	120	участие	VII-IX/ отчет, протокол
3.	Участие в организационни комитети при изготвяне на административна документация, учебна документация и др.	2.0	60	участие	X-XII/ отчет, протокол
ОБЩО :		8	240		
ОБЩО (за цялата продължителност на обучението):		180	5400		

Условия за допускане до защита на докторска дисертация

Образователната и научна степен „доктор“ се придобива след изпълнение на задълженията по чл. 46, ал. 2 от ЗВО, чл. 9, ал. 2 от ЗРАСРБ, раздел II от ППЗРАСРБ и съгласно Условията и реда за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ от Вътрешните правила за развитие на академичния състав на Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Забележки към учебния план:

- Отделните образователни, научноизследователски, педагогически и други видове дейности от този Общ учебен план се конкретизират в индивидуалния работен план на всеки зачислен докторант по учебни години, като се посочват подробности относно съответния хорариум, формите за изпълнение и признаване, както и друга релевантна информация.
- В общия учебен план са отразени всички изисквания, предвидени в Закона за висшето образование, Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на Югозападния университет „Неофит Рилски“.
- Учебният план на докторанта трябва да осигурява възможности за постигането на минималните национални изисквания за съответната научна област.
- Предлаганите избираеми дисциплини са две, от които докторантът трябва да избере една.
 - Първата избираема дисциплина проблематизира развитието на съответната съвременна философска теория и проблематика в хода на развитието на по-късната историята на философията.
 - Втората избираема дисциплина проблематизира развитието на съответната съвременна философска теория във връзка с други теории от съвременната философия.

АНОТАЦИЯ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

СЪВРЕМЕННИ ФИЛОСОФСКИ ТЕОРИИ

ECTS кредити: 13

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I – II

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки“, Философски факултет

Анотация: Дисциплината „Съвременни философски теории“ проследява базисните и основополагащи философски концепции и идеи, генерирани на полето на съвременната философия. Централни са теориите на феноменологията, развитието на екзистенциализма, персонализма, философия на науката, аналитичната философия, философия на културата, философска херменевтика. Докторантът по Съвременни философски теории изработва и демонстрира цялостно познаване на полето на съвременната философия и работи в широкия контекст и хоризонт на идеите, проблемите и теоретичните решения на съвременната философия.

Съдържание на учебната дисциплина: Дисциплината започва с разпадането на класическата мисловност. Преминава през основните школи на съвременната философия, водени от автори като Хусерл, Хайдегер, Муние, Томас Кун, Дерида, Фуко. Разглеждат се и най-съвременни проекции и нови теоретични области като философия на политиката, философия на религиите, съвременни етически и естетически учения, дискурсът Изток-Запад.

ПРОБЛЕМАТИЗИРАНА ФИЛОСОФСКА ТЕОРЕТИЗАЦИЯ

ECTS кредити: 13

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III – IV

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки“, Философски факултет

Анотация: Дисциплината се формира върху съответното теоретично поле, установено с избора на докторантската теза на съответния докторант и извежда основни философски концепции, понятия, методология, специфични за тази област. Тази дисциплина демонстрира и генерира собственото поле на докторската теза, като го полага демонстрирано и свързано върху широкия контекст на съвременната философия.

Съдържание на учебната дисциплина: Експлицира се и се демонстрира генезиса на понятията, методите, теоретичните конструкции в избраното тематично поле. Развива се актуалността и свързаността на докторантската теза и тематична област със съвременната философия и с най-належащи проблеми и решения във философията днес.

ПОДГОТОВКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I – II

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки“, Философски Факултет

Анотация: Курсът представя основните параметри и методика на планирането и изработването на проект и осъществяване на проектна дейност, така основополагаща като практика и реалност на съвременната наука. Курсът има и непосредствена практическа насоченост – изработването на собствен проект от докторанта и съгласуване във висока степен с параметрите и изискванията за изготвяне на проект.

Съдържание на учебната дисциплина: Представят се спецификите на проектната дейност и на кандидатстването с изготвен проект. Докторантите се запознават с технологията на изработване на проект и с управлението на неговата реализация и очаквани резултати.

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I – II

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки“, Философски Факултет

Анотация: Курсът по Английски език е от изключителна практическа полза за докторантите, тъй като Английският език е най-широко ползвания научен език. С неговото усвояване докторантите ще могат да участват в международни форуми и да продуцират публикации с международна разпознаваемост.

Съдържание на учебната дисциплина: Установява се нивото на докторанта и се задълбочава и сертифицира неговото ползване на езика на по-високо ниво. Разглеждат се спецификите на изработването и на превода на научен текст на английски език и за други специфично научни дейности и практики.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

ПЪРВА ИЗБИРАЕМА ДИСЦИПЛИНА

ECTS кредити: 12

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III – IV

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки“, Философски Факултет

Анотация: Избираемата дисциплина е специално насочена към избраната от докторанта област в съвременната философия и е подчинена на неговата докторантска теза. Експлицират се и се детайлизират ключови моменти от разгръщането на докторската теза и те са развиват в контекста на философската теория на областта и по-широкия контекст на съвременната философия.

Съдържание на учебната дисциплина: Първата избираема дисциплина проблематизира развитието на съответната съвременна философска теория и проблематика в хода на развитието на по-късната историята на философията.

ВТОРА ИЗБИРАЕМА ДИСЦИПЛИНА

ECTS кредити: 12

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III – IV

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки“, Философски Факултет

Анотация: Избираемата дисциплина е специално насочена към избраната от докторанта област в съвременната философия и е подчинена на неговата докторантска теза. Експлицират се и се детайлизират ключови моменти от разгръщането на докторската теза и те са развиват в контекста на философската теория на областта и по-широкия контекст на съвременната философия.

Съдържание на учебната дисциплина: Втората избираема дисциплина проблематизира развитието на съответната съвременна философска теория във връзка с други теории от съвременната философия. Демонстрират се съществените новаторски и практически насочени моменти и решения в избраната тематична област.